

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1929

N:o 4—6

INNEHÅLL: N:o 4. Ålands landstings beslut om antagande av lag om ägors fredande mot skada av husdjur.
N:o 5. Ålands landstings beslut angående ändring av 6 § 1 mom. i Ålands landstings den 15 mars 1928 utfärdade beslut om antagande av lag angående innehavares av tjänst eller befattning i landskapet Åland rätt till pension.
N:o 6. Ålands landskapsnämnds beslut angående taxa för besiktning av motorfordon och prövning av förare inom landskapet Åland.

N:o 4.

Ålands landstings beslut

om antagande av lag om ägors fredande mot skada av husdjur.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 28 mars 1929.

Utfärdat i Mariehamn den 17 april 1929.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L A G

om ägors fredande mot skada av husdjur.

Kap. I.

Ägors fredande och stängselskyldighet i allmänhet.

§ 1.

Var, som håller husdjur, vare pliktig att dem så vårda, att de icke inkomma på annans ägor.

§ 2.

Vilja rågrannar till underlättande av vården om sina husdjur gemensamt inrätta och underhålla stängsel, förene sig

därom och fullgöre envar det, som överenskommet är.

§ 3.

Ägare eller innehavare av till varandra stötande marker, vilka utgöras av tomt, åker, äng, hage samt skog, i det fall att den betas, vare pliktig att i ägoskillnaden uppföra stängsel. I stängselbesväret deltagar vardera rågrannen med hälften. Stöter skogsmark emot, vilken icke betas, vare den rågranne, som betar, pliktig att ensam upprätthålla stängslet.

§ 4

Där någondera grannen det påyrkar, skall varderas hägnadsskyldighet bestämmas vid skifte å platsen, vilket grannarna själva må förrätta. Därvid bör tagas i betraktande markens beskaffenhet, varpå hägnaden skall inrättas, så att hägnadens längd skäligen

minskas, där dess uppförande och underhåll medför större kostnad. Sämjas grannarna icke, skall genom lottning avgöras, vilken del av stängslet bör av vardera uppföras.

Lag samma vare, där flere grannar äro i skifte delaktiga.

Över skiftet skall, där någon sådant yrkar, upprättas instrument, av vilket envar sakägare tillkommer ett exemplar.

§ 5.

Hava femton år förflutit efter skiftesförrättningen, skall nytt skifte äga rum, där någon av dem, som hava del i hägnaden, det påyrkar.

§ 6.

Uppstår tvist om den grund, enligt vilken stängselskyldigheten skall beräknas, vare ärendet avgjort av skiftesnämnd, i vilken vardera parten väljer en medlem och dessa sedan den tredje, som blir ordförande. Där parterna därom förena sig, kan skiftesnämndens åliggande överlämnas åt en enda person.

Underlåter någondera parten att välja medlem i skiftesnämnden inom två veckor efter därtill erhållen uppmaning eller ena sig de utsedda medlemmarna icke inom nämnda tid om val av den tredje, varde valet verkställt av närmast boende ojävige ledamot i kommunalnämnden.

§ 7.

Vill någon åvälva granne sådan stängselskyldighet, varom ovan är stadgat, göra härom hos denne anmälan före oktober månads utgång, och fullgöra grannen senast före juni månads ingång påföljande år sin hägnadsskyldighet.

Göres den stängselskyldige icke mer av hägnaden behov, anmäle därom för övriga delägare likaledes före oktober månads utgång och vare ett år efter ingången av påföljande juni månad sin stängselskyldighet fri.

Godkännes ej uppsägningen, vare saken avgjord av skiftesnämnd, beträffande vilken gälle, vad i § 6 stadgas.

Uppsägning, som här ovan avses, må

dock ej äga rum, innan fem år förflutit från hägnadsskiftet.

§ 8.

Yrkar den, över vars mark gemensam boskapsväg går eller vars mark gränsar till sådan, vägens avskiljande genom hägnad eller vilja tre fjärdedelar av dem, som nyttja gemensam boskapsväg, att vägen inhägnas, tage envar, som begagnar vägen, i stängselskyldigheten del efter den nytta han har av vägen.

Angående sådant hägnadsskifte samt befrielse från hägnadsskyldighet gälle, vad ovan i detta kapitel är sagt.

§ 9.

Laga stängsel bör innehava en höjd av minst 125 centimeter. Avståndet emellan de hägnadsdelar, vilka främst äro avsedda att stänga för husdjur, får utgöra högst 25 centimeter, om desamma löpa parallellt med eller äro anbrag-45 grader. Är lutningsvinkeln större, får avståndet mellan dessa delar utgöra högst 15 centimeter. I enlighet härmed vare ingen pliktig att utan skild överenskommelse uppföra stängsel av större täthet eller höjd över marken.

§ 10.

Förfaller hägnad, skall bristen så snart som möjligt avhjälpas. Underlåter den hägnadsskyldige det, sedan han om bristen bevisligen erinrats må den, som därav kan lida skada, tillkalla två ojäviga personer att på utsatt dag, varom den försumlige bör underrättas, värdera kostnaden för bristens avhjälpande och låte sedan själv iståndsätta hägnaden. All kostnad, som därav härflyter, skall av den hägnadsskyldige gäldas och därutöver en fjärdedel.

Kap. II.

Samfällid skogsmarks nyttjande till bete.

§ 11.

Delägare i sådan samfällid skogsmark, som skall användas till ständigt skogs-

bruk, böra sig emellan överenskomma, huru den gemensamma marken skall till bete nyttjas.

Varje delägare vare till betande berättigad enligt sin andel i samfälld skogsmark, och äge han enligt samma grund rösträtt i angelägenheter rörande den gemensamma betesmarken.

§ 12.

I avtalet, som bör skriftligen upprättas för viss tid, skall bestämmas, på vad sätt den gemensamma betesmarken skall vårdas och skyddas. Enas delägare därom, att husdjuren under bestämd tid skola tillsammans hållas å bete, bör i avtalet nämnas envars skyldighet att delta i åtgärder för kreaturens vård. I avtalet må intagas jämväl andra nödigbefunna bestämmelser.

Avtalet skall av häradsrätt fastställas.

Ingå i den vederbörligen godkända hushållningsplanen för samfälld skog bestämmningar jämväl om nyttjande av skogsmark till bete, gälle dessa bestämmelser fortfarande, tills desamma i laga ordning upphävas.

Uppkomma stridigheter med anledning av avtalet, avgöre därom rätten.

Kap. III.

Överträdelse av denna lag och husdjurs intagande.

§ 13.

Hava husdjur olovligen inkommit å bete på annans ägor, straffes den skyldige såsom i strafflagen stadgas.

Ägare till husdjur, som gå å gemensamt bete, svare en för alla och alla för en för skada, som djuren förorsakat, därest ej utredas kan, vems djur som åstadkom skadan.

Kan olovligt betande tillräknas vallhjon eller annan, vilken vården om husdjuret ålegat, ansvare djurets ägare för betesskadan.

Vad i denna lag är stadgat om ägare till husdjur, gälle även person, åt vilken djuret överlämnats att föda eller annorledes till nyttjande.

§ 14.

Den, som lidit skada av annans husdjur, låte genast värdera skadan av tvenne ojäviga och sakkunniga personer, samt kalle därtill djurets ägare, om han är känd och närboende samt kallelse utan svårighet kan honom meddelas.

§ 15.

Finner någon å sina ägor annans husdjur, som dit olovligen inkommit, må han det intaga, men underrätte därom i sådant fall genast djurets ägare. Är ägaren okänd och erhålles icke kunskap om honom av grannarna, tillkännagive den, som djuret intagit, därom i någon å orten spridd tidning.

Var, som intagit annans husdjur, förvare, värde och nyttje det varsamt.

§ 16.

Intaget husdjur have ägaren ej rätt att återfå, förrän han ersätter den skada, som genom djuret förövats, så ock den kostnad skadans mätande samt djurets vård och underhåll enligt värdering av ojäviga personer medfört ävensom annonskostnaderna eller härför ställer full säkerhet. Från ersättningsbeloppet må likväl avdragas den nytta, han, som intog, haft av djuret.

§ 17.

Visar ej den, som intog husdjur, med sådan värdering, som i § 14 omförmäles, vad skada det gjort, vare han, där ej med djurets ägare annorlunda överenskommes, skyldig att utgiva djuret utan annan ersättning än kostnad för vård och underhåll, som i § 16 säges.

Har den, som intog djuret, underlåtit att härom tillsäga, efter vad i § 15 stadgas, give djuret utan ersättning ut åt dess ägare och gälde skadan, vilken denna tillskyndats därigenom, att han under tiden varit i avsaknad av djuret.

Uti de i denna paragraf nämnda fall vare likväl den, som intog djuret, berättigad att vid domstol särskilt söka ersättning för skada, som av djuret förövats. Samma rätt have ock den, som lidit skada av annans husdjur, men det icke intagit.

§ 18.

Utlöser ej ägare intaget djur inom fjorton dagar, efter det intagandet för honom anmälts, vare det sålt å auktion och den, som intog, ur försäljningspriset ersatt för skada och kostnad.

Anmäler sig icke ägaren inom ett år efter tillkännagivandet, tillhöre djuret upphittaren.

Kap. IV.

Särskilda stadganden.

§ 19.

Övergår lägenhet, parcell eller jordområde som omfattas av avtal om ägofred, vilket fastställts av domstol, till ny ägare eller innehavare, medan avtalet ännu är gällande, vare det mot honom bindande. Lag samma vare beträffande skifte av råhågnad, varom i § 4 är stadgat, eller sådant avtal om nyttjande av samfälld skog till betesmark, som i § 11 nämnes.

Mariehamn den 1 december 1928.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom,
talman.

Johannes Eriksson.
vicetalman.

Oscar Bomanson.
vicetalman.

§ 20.

Vid avgörandet av mål om ägofred äge rätten, efter fri prövning av alla förekommande omständigheter, enligt sin övertygelse fastställa, vad i saken bör anses såsom sant.

§ 21.

Uti hovrätts dom i mål angående ägofred må ej ändring sökas.

§ 22.

För dem, vilka vintertid underhålla allmän väg, vare tillåtet att, sedan stadig vinter ingått, nedtaga de vid sådan väg inrättade hägnader emot skyldighet att tidigt om våren återställa dem i deras förra skick.

§ 23.

Genom denna lag upphöra alla de stadganden i förordningen om ägors fredade mot skada av husdjur av den 19 december 1864 samt jämväl andra stadganden, som strida mot bestämmelserna i denna lag, att vara gällande.

N:o 5.

Ålands landstings beslut

angående ändring av § 6 mom. 1 i Ålands landstings beslut om antagande av lag angående innehavares av tjänst eller befattning i landskapet Åland rätt till pension, utfärdat den 15 mars 1928.

Föredraget för REPUBLIKENS PRESIDENT den 22 mars 1929.

Utfärdat i Mariehamn den 17 april 1929.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat, att § 6 mom. 1 i Ålands landstings beslut om antagande av lag angående innehavares av tjänst eller befattning i landskapet Åland rätt till pension, utfärdat den 15 mars 1928, skall erhålla följande ändrade lydelse:

Mariehamn den 1 december 1928.

På landstingets vägnar:

Julius Sundblom,
talman.

Johannes Eriksson.
vicetalman.

Oscar Bomanson.
vicetalman.

§ 6.

Full pension för innehavare av tjänst eller befattning i landskapet utgår med samma belopp, som tillerkännes innehavare av motsvarande tjänst eller därmed jämförlig befattning i riket.

N:o 6.

Ålands landskapsnämnds beslut

angående taxa för besiktning av motorfordon och prövning av förare inom landskapet Åland.

Fastställd av Ålands landskapsnämnd den 26 mars 1929.

Med upphävande av landskapsnämndens den 10 maj 1927 fattade beslut, har Landskapsnämnden denna dag funnit gott besluta, att landskapets automobilbesiktningsman äger att från och med år 1930 för besiktning av motorfordon och prövning av förare inom landskapet Åland uppbära ersättning enligt nedannämnda taxa:

Besiktning av automobil . . Fmk 40:—
" " motorcykel:
utan sidovagn " 25:—
med sidovagn " 30:—

För efterbesiktning av automobil, som vid tidigare försiggången besiktning ej kunnat godkännas, erlägges halv avgift.

Förarprov för rätt att föra automobil: vid yrkesmässig körning.. Fmk 50:—	För efterprovning, när fö- rare ej kunnat vid an- ställt prov godkännas, erlägges halv avgift.
” privat ” ” 30:—	
För efterprovning, när fö- rare ej kunnat vid an- ställt prov godkännas, erlägges halv avgift.	Inspektion av undervis- ning i automobilkörsko- la för gången (dock högst 200 mark om året) Fmk 100:—
Förarprov för rätt att föra motorcykel Fmk 25:—	

Mariehamn, å Landskapskansliet, den 26 mars 1929.

På landskapsnämndens vägnar:

CARL BJÖRKMAN.

Werner W:son Becker.